

หนังสือพิมพ์.....มติชน (กรอบข่าย)
วันที่...๑๙...เดือน...สิงหาคม...พ.ศ. ๒๕๖๔...หน้า... ๓ (ล่างขวา)
หัวข้อข่าว หมอดินอาสาเมืองยโสธร พลิกฟื้นดินคุณภาพต่ำ ทำเกษตรอินทรีย์ผสมผสาน

หมอดินอาสาเมืองยโสธร พลิกฟื้นดินคุณภาพต่ำ ทำเกษตรอินทรีย์ผสมผสาน ปลูกทุกอย่างที่อยากกิน มีเหลือจึงจำหน่าย ลดค่าใช้จ่าย มีรายได้ต่อเนื่องเฉลี่ย 15,000 บาทต่อเดือน

นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 เป็นต้นมา กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ดำเนินการขับเคลื่อนการพัฒนาเกษตรอินทรีย์ในทุกมิติ ตั้งแต่การวิจัยและพัฒนา นวัตกรรมเกษตรอินทรีย์ การอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้ แก่เกษตรกร การสนับสนุนช่วยเหลือกลุ่มเกษตรกร ในการปรับปรุงบำรุงดินให้ดีขึ้น เพื่อให้สามารถทำการผลิต ระบบเกษตรอินทรีย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการพัฒนาบุคลากรให้เข้าสู่การรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ด้วยระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม (PGS) ที่มีกรมพัฒนาที่ดินเป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อน ซึ่งผลจากการดำเนินงาน ได้ก่อให้เกิดการรวมกลุ่มของเกษตรกรอย่างเข้มแข็ง เกิดความร่วมมือ การมีส่วนร่วมในการช่วยกันดูแลรักษาทรัพยากรดิน เพื่อให้ดินมีความอุดมสมบูรณ์ สามารถเพาะปลูกได้อย่างยั่งยืนเต็มศักยภาพ ได้ผลผลิตสินค้าอินทรีย์ ที่ได้มาตรฐาน มีคุณภาพและมีความปลอดภัยต่อชีวิต ทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภค เป็นที่ต้องการของตลาดทั้งภายใน และภายนอกประเทศ

นายสำรอก อำพันพรหม หมอดินอาสาประจำตำบลสามัคคี อำเภอลำดวน จังหวัดยโสธร เป็นผู้ได้รับรางวัลหมอดินอาสาดีเด่น กรมพัฒนาที่ดินประจำปี 2564 และเป็นเกษตรกรอีกคนหนึ่งที่เข้าสู่การทำเกษตรอินทรีย์ ระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม (PGS) จนประสบความสำเร็จลดรายจ่าย สร้างรายได้ต่อเนื่อง เปิดเผยว่า เดิมทีมีอาชีพทำนาเพียงอย่างเดียว แต่ประสบปัญหาเรื่องของคุณภาพดิน เนื่องจากเป็นเขตดินจักราช (Ckr) กลุ่มชุดดินที่ 40 พบปัญหา คือ ดินเป็นกรด เนื้อดินค่อนข้างเป็นดินทราย มีปัญหาการชะล้างพังทลายของหน้าดิน ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ พืชที่ปลูกมีโอกาสน้อยต่อการขาดแคลนน้ำได้ง่าย การทำนาในช่วงแรกจึงทำให้ได้ผลผลิตน้อยมาก ไม่คุ้มค่ากับการลงทุน แต่หลังจากได้มีโอกาสเข้ารับการศึกษาอบรมจากกรมพัฒนาที่ดินและหน่วยงานต่างๆ ในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พร้อมทั้งการศึกษาดูงานแปลงเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จจากหลายพื้นที่ จึงได้ปรับเปลี่ยนพื้นที่ที่ทำนามากำเกษตรผสมผสาน โดยแบ่งพื้นที่ 31 ไร่ เป็นนาข้าว 18 ไร่ ปลูกข้าวเหนียวพันธุ์ กข.6 และข้าวขาวมะลิ 105 ปลูกพืชผสมผสาน จำนวน 5 ไร่ ซึ่งจะมีทั้ง ไม้ผล เช่น มะม่วง ก้อยน้ำว่า ปลูกพืชผักสวนครัว ส่วนใหญ่

เป็นผักท้องถิ่น เช่น ผักปอก บวบ ผักชี มะเขือ มะนาว ตะไคร้ ผักหวานป่า ปลูกไม้ตัดดอก เช่น ดาวเรือง เยอบีระ เป็นต้น ปลูกอ้อยคั้นน้ำ 2 ไร่ เลี้ยงสัตว์ 1 ไร่ สระน้ำ 4 ไร่ สำหรับสำรองน้ำไว้ใช้ในแปลงเกษตร และเลี้ยงปลา เลี้ยงกบ และเป็นที่อยู่อาศัย 1 ไร่ โดยกรมพัฒนาที่ดินได้แนะนำให้แก้ไขปัญหาดิน

ด้วยการใช้โดไมท์ ปรับปรุงบำรุงดิน ปลูกพืชปุ๋ยสด เช่น ปอเทือง ถั่วพริ้ว แล้วไถกลบ และปรับรูปแบบแปลงนา ให้ใหญ่ขึ้น ทำคันทนามแบบการอนุรักษ์ดินและน้ำของกรมพัฒนาที่ดิน ด้วยการปลูกหญ้าแฝกเพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน เพื่อตัดอุ้มน้ำ ลดการระเหยน้ำของหน้าดิน เพื่อให้กักเก็บน้ำได้มากขึ้น ส่วนการจัดการดินในการปลูกไม้ผลและไม้ยืนต้น จะใช้ปุ๋ยหมักจากสารเร่งซุปเปอร์ พด.1 ในการเตรียมหลุมเพาะปลูก ใช้หมักชีวภาพจากสารเร่ง ซุปเปอร์ พด.2 ฉีดพ่นต้นไม้ผลในระยะเจริญเติบโต และระยะที่ไม่ผลกำลังติดดอก และใช้เศษฟางข้าวคลุมโคนต้น เพื่อรักษาความชื้นในดิน การจัดการดินในแปลงปลูกข้าว จะปรับปรุงบำรุงดินด้วยการใช้ปุ๋ยหมักในการเตรียมดิน ก่อนการเพาะปลูก ระหว่างการเพาะปลูกใช้น้ำหมักชีวภาพ ฉีดพ่นต้นข้าว และใช้น้ำหมักจากสารเร่งซุปเปอร์ พด.7 ในการไล่เพลี้ยและแมลงที่รบกวนในแปลงปลูกข้าว และไกลดข้อชั่งหลังการเก็บเกี่ยวข้าวแทนการเผาตอชั่ง

นายสำรอก บอกอีกว่า หลักการทำเกษตรผสมผสานของตน คือปลูกหลายสิ่งที่ยากกิน ทำหลายๆ สิ่งที่เราต้องการ เพื่อจะได้ลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน และสร้างรายได้วางแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างเต็มที่ โดยทั้งหมดจะเป็นการปลูกแบบอินทรีย์ ไม่มีการใช้สารเคมี หรือปุ๋ยเคมีในการผลิต เพื่อความปลอดภัยของตัวเองและผู้บริโภค ผลผลิตที่ได้ส่วนหนึ่งไว้บริโภคในครัวเรือน เหลือจึงนำไปจำหน่ายในตลาดท้องถิ่นและจำหน่ายที่หน้าสวน ทำให้มีรายได้เฉลี่ย 10,000-15,000 บาทต่อเดือน

จากการทำเกษตรอินทรีย์และมีการปรับปรุงบำรุงดินมาอย่างต่อเนื่อง ทำให้ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามลำดับ

และยังได้รับคัดเลือกจากกรมพัฒนาที่ดิน ให้พื้นที่ทำการเกษตรของตนเองเป็นศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน เมื่อปี พ.ศ. 2555 เพื่อเป็นแปลงต้นแบบที่สามารถใช้เป็นจุดเรียนรู้ในด้านการพัฒนาที่ดินทุกระดับให้กับเกษตรกร หรือผู้สนใจ เช่น หลักการทำเกษตรโดยไม่ใช้สารเคมี ฐานการเรียนรู้การใช้สารสกัดชีวภาพของกรมพัฒนาที่ดิน มาผลิตปุ๋ยหมัก น้ำหมัก และน้ำหมักสมุนไพรไล่แมลง ฐานเรียนรู้การอนุรักษ์ดินและน้ำด้วยการปลูกหญ้าแฝก เพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน เป็นต้น และในปัจจุบัน ยังได้พัฒนากระด้างเข้าสู่กระบวนการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (PGS) ซึ่งมีกรมพัฒนาที่ดินให้การสนับสนุนทั้งองค์ความรู้และปัจจัยการผลิต ทำให้ได้มีการเชื่อมโยงกับเครือข่ายสมาชิก

ที่ทำเกษตรอินทรีย์เหมือนกัน เกิดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และร่วมกันตรวจรับรองตามหลักการมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ ภายใต้อาสาสมัครที่ไว้ใจซึ่งกันและกัน และโปร่งใส ส่งผลให้ผลผลิตได้รับการรับรองเป็นเกษตรอินทรีย์ และสามารถจำหน่ายได้ราคาสูงกว่าสินค้าทั่วไปและเราสามารถกำหนดราคาสินค้าได้เอง

“เกษตรกรที่ต้องการทำเกษตรอินทรีย์ จะต้องมีความอดทน ไม่หวังผลเพียงแค่ระยะสั้น เพราะเกษตรอินทรีย์ไม่สามารถทำได้ภายในเดือนสองเดือน แต่ต้องใช้เวลาในการปรับเปลี่ยน ๓-๕ ปี

หนังสือพิมพ์.....มติชน (กรอบบ่าย)
วันที่.....๑๙.....เดือน.....สิงหาคม.....พ.ศ. ๒๕๖๔.....หน้า.....๓ (ล่างขวา)
หัวข้อข่าว.....หมอดินอาสาเมืองยโสธร พลิกฟื้นดินคุณภาพต่ำ ทำเกษตรอินทรีย์ผสมผสาน

ใช้สารเคมีทุกชนิดในแปลงเกษตร รวมถึงต้องปลูกพืชสร้างแนวกันชนเพื่อป้องกันละอองเคมีจากแปลงข้างๆ เข้าสู่แปลงเกษตรของเรา เพื่อความสมบูรณ์ทางชีวภาพในระบบนิเวศและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมให้ฟื้นไปตามสมคูลของธรรมชาติใหม่มากที่สุด ซึ่งอาจจะใช้เวลา 1 - 2 ปี จึงจะเป็นอินทรีย์ได้ 100% แต่สิ่งที่ได้คือ คุณภาพดิน สภาพแวดล้อมในแปลงเกษตรจะค่อยๆ อุดมสมบูรณ์ มีอินทรีย์วัตถุเพิ่มขึ้น ต้นทุนการผลิตจะลดลง ในขณะที่ตัวเราเองก็จะมีสุขภาพที่ดีขึ้น และที่สำคัญจะได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ ปลอดภัย เป็นที่ต้องการของผู้บริโภค ความตั้งใจต่อจากนี้ไป คือต้องการเผยแพร่สิ่งเหล่านี้ให้เยาวชน คนรุ่นใหม่และเกษตรกรทั่วไป นำไปปรับใช้ตามความเหมาะสมในพื้นที่ของตนเอง ให้เห็นความสำคัญของการพัฒนาและการปรับปรุงบำรุงดิน เพราะเมื่อดินดีก็จะนำไปสู่การทำเกษตรที่ยั่งยืน” นายสำรอง กล่าวทิ้งท้าย

สำหรับเกษตรกรที่ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม สามารถติดต่อเว็บไซต์กรมพัฒนาที่ดิน โอคอนการรับรองเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (https://www.idd.go.th/Web_PGS/index.html) หรือ โทร. 02-579-4194 สายด่วน 1760

